

Команда пілоту

Комунальний заклад загальної середньої освіти «Ліцей № 11 Хмельницької міської ради»

У ліцеї 2026 року навчається 733 учня у 23 класах. У закладі – 57 педагогічних працівників.

Участь в пілотуванні нового ДСБСО

Персональний склад ради з експерименту:

– Віктор Байдич, голова ради, директор;
– Наталія Осатюк, заступниця голови ради, заступниця директора з навчально-виховної роботи.

Члени ради:

– Світлана Стефанцева, практичний психолог;
– Вікторія Білоус, вчителька української мови та літератури;
– Ірина Хом'як, вчителька української мови та літератури;
– Олена Рожкова, вчителька зарубіжної літератури, класний керівник пілотного класу;
– Оксана Сініцька, вчителька англійської мови;
– Оксана Гладій, вчителька англійської мови;
– Лілія Старушок, вчителька математики;
– Альона Жуковська, вчителька фізики;
– Сергій Кремінський, вчитель історії;
– Ірина Мельницька, вчителька географії;
– Тетяна Чекіна, вчителька географії;
– Наталія Тихонюк, вчителька біології;
– Наталія Бородій, вчителька хімії;
– Марина Онопрійчук, вчителька інформатики;
– Сніжана Іванцова, вчителька інформатики;

– Валерій Гринчук, учитель мистецтва;
– Ірина Думна, вчителька технологій;
– Віталій Миринюк, учитель фізичної культури.

Пілот у цифрах

Роки	Кількість експериментальних класів	Кількість учнів	Кількість педагогів
2021-2026 н.р.	1	35	17

Особливості навчального плану пілотного класу

До навчального плану введені інтегровані курси «Україна і світ: вступ до історії України та громадянської освіти», «Мистецтво», «Здоров'я, безпека та добробут». Затребуваність цих курсів зумовлена переходом від накопичення сухих знань до формування ключових компетентностей та цілісної картини світу.

Курс «Україна і світ: вступ до історії України та громадянської освіти» припиняє практику вивчення історії України у відриві від світових процесів. В учнів формується розуміння того, що події в Україні завжди були частиною європейського чи світового руху. Вивчення курсу сприяє соціалізації, тобто навчання тому, як бути громадянином, розуміти свої права та принципи демократії.

Інтегрований курс «Мистецтво» допомагає опанувати «мову мистецтва» загалом розвиває креативність (soft skills), яка цінується вище за механічні навички.

В умовах стресу та війни курс «Здоров'я, безпека та добробут» стає фундаментом психологічного здоров'я та фізичної безпеки. Курс зорієнтований на успішну самореалізацію, вчить фінансової грамотності, підприємливості, екологічній поведінці та вмінню будувати стосунки в колективі.

Інтегровані курси економлять час на дублюванні тем у різних предметах і вчать здобувача освіти використовувати знання як інструмент для життя, а не просто для складання іспитів.

З огляду на те, що розвиток емоційного інтелекту – запорука успішного навчання, цілісне сприйняття навчального матеріалу відбувається тоді, коли учень не лише аналізує події, а й ставиться до них емоційно. У 5 пілотному класі з метою опанування учнями необхідних для життя соціальних та емоційних навичок було впроваджено курс за вибором (1 година) «Соціально-емоційне та етичне навчання».

Підтримка учителів-учасників інноваційного проєкту

Протягом першого року пілотування нового ДСБСО заступником директора з навчально-виховної роботи було проведено серію семінарів для учителів школи щодо вивчення інструментів формування оцінювання. В межах серії вебінарів від Фінського проєкту реформи української школи «Навчаємось разом» + проєкту ЄС і Команди підтримки реформ педагоги ознайомились з організацією проведення самооцінювання учнями своєї навчальної діяльності, поведінки, вміння ставити цілі та досягати результатів, створили авторські картки для самооцінювання.

Учителі української мови та інформатики пройшли курси на платформі EdPro «Робота з програмами MozaBook і MozaWeb», отримали безкоштовне інтерактивне програмне забезпечення MozaBook та MozaWeb, яке урізноманітнює інструментарій уроків за рахунок численних ілюстраційних, анімаційних і презентаційних можливостей та ділилися з колегами досвідом роботи.

Команда учителів долучилася до пілотування модельної програми з соціально-емоційного та етичного навчання. Учителька історії пройшла безкоштовний вступний онлайн-курс з СЕЕН від Університету Еморі «SEE 101».

Учителі англійської мови успішно виконали 60-годинну програму підвищення кваліфікації вчителів англійської мови пілотних закладів базової середньої освіти НУШ в рамках інноваційного освітнього проєкту Міністерства освіти і науки України та Британської Ради в Україні «Розроблення і впровадження навчально-методичного забезпечення для закладів загальної середньої освіти в умовах реалізації Державного стандарту базової середньої освіти» та пройшли курси підвищення кваліфікації при Британській раді в Україні за напрямом «Професійний розвиток учителів середньої базової школи: естафета НУШ».

Педагоги щорічно проходили навчання за програмою підвищення кваліфікації для реалізації ДСБСО у другому циклі базової середньої освіти при ХОІППО ім. А. Назаренка.

Моніторинг і моніторингові дослідження, в яких заклад освіти брав участь

У жовтні 2021 року було проведено моніторинг мотиваційної сфери, інтелектуальних здібностей учнів пілотного 5-го класу за методикою «Проектні матриці Равена», здійснювалася оцінка рівня ситуативної тривожності на основі тесту Спілбергера-Ханіна, вивчався психологічний клімат у класному колективі за методиками «Соціометрія» Дж.Морено, «Дерево» та анкетною «Мій клас». За результатами дослідження вироблені рекомендації педагогам, практичному психологу та класному керівнику щодо роботи з колективом учнів. У 2024 році проведено внутрішній моніторинг сформованості наскрізних умінь учнів пілотного 7 класу, у 2025-му – моніторинг рівня навчальних досягнень учнів з усіх предметів навчального плану. У 2024-му (7 клас) та 2025 роках (8 клас) учні пілотного класу брали участь у загальнодержавному моніторинговому дослідженні якості освіти в закладах загальної середньої освіти в умовах воєнного стану.

Досягнення та результати

У ході пілотування:

1) створена нова культура оцінювання: вдалося подолати стереотипи щодо оцінювання, змістити акценти з оцінки у балах на відстеження індивідуального прогресу дитини та підтримці її впевненості. Наші педагоги вивчили досвід фінських учителів з проведення самооцінювання учнями своєї навчальної діяльності, поведінки, вміння ставити цілі, досягати результатів та розробили власні форми для самооцінювання;

2) вдосконалено підходи до викладання: вчителі самостійно обирали методики, створювали навчальні програми та конструювали уроки, оволоділи цифровими інструментами, методиками інтегрованого навчання;

3) налагоджено партнерські стосунки між школою, учнями та батьками.

Про позитивні зрушення свідчать результати анкетування учнів пілотного класу 9-го класу, яке проводилося у 2026 році. 72% учнів оцінили рівень психологічного комфорту під час перебування у школі як високий. 17,5% зазначили, що їм дуже подобається перебувати у школі, 62,5 – подобається. На питання «Чи відчуваєш ти, що вчителі враховують та вислуховують твою думку під час навчання?» 62,1% відповіли «Часто», 17,5% – «Завжди». 69% учнів відповідально ставляться до навчання, усвідомлюють його важливість для подальшого життя і ствердили, що ліцей цю відповідальність розвиває.

Досвід роботи команди педагогів з пілотування Державного стандарту базової середньої освіти презентований міській громаді на ТРК «Місто» у новинах 15.11.2021 року та у передачі «Влада і громада» 25.11.2021 року. Директор ліцею Байдич В.Г. 22.12.2021 року виступив на засіданні круглого столу «Нова українська школа: перші кроки другого етапу», організованого ХОІППО. Заступниця директора з навчально-виховної роботи Осатюк Н.А. провела тренінг із заступниками директорів Хмельницької територіальної громади «НУШ: переваження». Всі учителі-учасники пілотування ділилися досвідом на педагогічних марафонах, круглих столах, семінарах, організованих ХОІППО ім. А. Назаренка та Центром професійного розвитку педагогічних працівників м.Хмельницького, вебінарах всеукраїнського рівня. 31 жовтня 2025 року на базі ліцею проведено обласний семінар за темою «Формування культури підтримувального середовища як умови для особистісного

зростання та збереження ментального здоров'я учасників освітнього процесу», на якому педагоги ліцею представили родзинки досвіду роботи в освітньому проєкті з упровадження нового Державного стандарту базової середньої освіти.

Виклики та уроки пілотування

Пілотування нового Державного стандарту базової середньої освіти супроводжувалося низкою організаційних, методичних та ресурсних викликів. Основні труднощі, з якими стикалися вчителі:

1) відсутність або затримка навчальних матеріалів: підручники та посібники часто отримували із затримкою або лише в електронному вигляді, що вимагало додаткових витрат часу та коштів на їх роздрукування;

2) брак нормативної бази: на початкових етапах не вистачало чітких інструктивно-методичних рекомендацій щодо викладання окремих предметів та правил заповнення класних журналів у новому форматі;

3) перевантаженість: необхідність самостійно створювати навчальні програми, шукати аудіо- та відеоматеріали, розробляти власні дидактичні матеріали, контрольні роботи за групами результатів значно збільшувала робоче навантаження. Крім того, додаткових зусиль та часу потребувала участь в апробації підручників (аналіз матеріалів, розміщених у підручниках, комунікація з авторами, створення висновків);

4) зміна професійної ролі: перехід від ролі єдиного джерела знань вимагав від педагогів значних зусиль для адаптації власних та освоєння нових методів викладання;

5) складність нової системи оцінювання: педагоги відчували гостру потребу в роз'ясненні критеріїв та методик оцінювання, які відповідають вимогам Державного стандарту, оскільки традиційні підходи не завжди корелювали з новими компетентнісними вимогами. Перехід від контролю знань до підтримки навчання став одним із найбільших викликів, зокрема у наданні якісного зворотного зв'язку, використанні методів самооцінювання та взаємооцінювання. Особливо відчувалися труднощі з оцінюванням груп результатів.

Цифрові освітні ресурси в контексті реалізації концепції НУШ у пілотному класі

Вкладка «НУШ» на офіційному сайті КЗЗСО «Ліцей №11 Хмельницької міської ради»

Авторський сайт з матеріалами для пілотного класу НУШ Авсієвича Р.Л., вчителя інформатики

STEM-кейс для пілотного класу НУШ Авсієвича Р.Л., вчителя інформатики

**Інформаційну довідку підготувала
Наталія ОСАТЮК,
заступниця директора.**